

Motion till riksdagen 2006/07:U223

av **Hans Linde m.fl. (v)**

EU:s vapenembargo mot Kina

1 Förslag till riksdagsbeslut

1. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om att Sverige i enlighet med det svenska regelverket inte bör exportera krigsmateriel till Kina.
2. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om att Sverige inom EU bör verka för att embargo om export av krigsmateriel till Kina behålls.

2 EU:s vapenembargo

År 1989 inträffade den stora massakern på Himmelska fridens torg i Peking och demokratiörelsen krossades. Det var en för omvärlden mycket uppmärksam händelse. Det gick en chockvåg genom världens alla medier. Reaktionen lät inte vänta på sig. Särskilt i Europa var man chockerad över den våldsamhet med vilken demokratiörelsen slogs ned.

Sedan dess har mycket hänt i Kina. Det som i dag får den största uppmärksamheten är den snabba ekonomiska tillväxten, att Kina öppnat sig och förvandlats till en jättemarknad för västerländska företag samtidigt som Kina självt blivit en allt viktigare aktör på världsmarknaden. Det är Kinas ekonomiska uppsving som det skrivs om i medierna i väst.

3 Mänskliga rättigheter i Kina

Samtidigt förekommer det en annan typ av rapportering som dock får en betydligt mindre plats i västerländska medier. Den handlar om de omfattande och grova brott mot mänskliga rättigheter som dagligen begås i Kina.

Fel! Okänt namn på

Kina är det land där rättsosäkerheten är mycket stor samtidigt som det är det land som flitigast dömer till dödsstraff och verkställer dem. Att döma till och verkställa dödsstraff är ett brott mot de mänskliga rättigheterna. Det är ett ännu större brott att göra det om rättsosäkerheten är stor. Det är väl känt att avrättade brottslingars organ omedelbart tas om hand för transplantation.

Det har även influtit rapporter som är ytterst oroväckande som handlar om oliktankande som exempelvis falungongutövare. Dessa döms till hårda straff och det finns flera uppgifter om att även falungongutövare berövas sina organ. Oliktankande är med andra ord helt rättslösa.

Det stora ekonomiska uppsving som Kina genomgår har ett pris även på ett annat sätt. Lönerna är låga och arbetsförhållandena på många arbetsplatser är ytterst hårda inte bara i de s.k. ekonomiska frizonerna där arbetsdagen är mycket lång och vida överstiger den åttatimmarsdag som varit det klassiska kravet inom den europeiska arbetarrörelsen. På vissa arbetsplatser är arbetet organiserat på ett sätt som liknar militära förhållanden. Det saknas möjligheter att organisera sig i oberoende fackföreningar och därigenom kunna stärka sina rättigheter.

Brotten mot de mänskliga rättigheterna i Kina består inte längre i enstaka chockerande och spektakulära massakrer som får stort utrymme medierna. De pågår i stället dagligen och stundligen men röner ingen större uppmärksamhet i medierna. Brotten mot de mänskliga rättigheterna är en del av en grå vardag. Intressantare för medierna har varit att uppmärksamma den snabba ekonomiska tillväxten.

Vänsterpartiet är inte fientligt till Kina. Men som ett parti som förespråkar demokrati, mänskliga rättigheter, bl.a. fackliga rättigheter och minskade sociala klyftor är vi starkt kritiska till den kinesiska regimen. Vi vet att det väldiga landet brottas med oerhörda problem och svårigheter på en rad områden, att det handlar om en enorm folkmängd som måste få sin försörjning, att man har stora miljöproblem m.m., men när Kina idag genomgår en snabb ekonomisk utveckling kommer det att bli till förfång för Kina om de omfattande brotten mot mänskliga rättigheter fortsätter.

Vänsterpartiet är anhängare av att EU och enskilda medlemsländer inom EU för en dialog med Kina om demokrati och mänskliga rättigheter, men i en dialog krävs också – om den skall vara verkningsfull – vissa påtryckningsmedel som visar att man menar allvar med de krav man ställer.

Till de åtgärder som EU vidtog i samband med massakern på Himmelska fridens torg var att man införde ett vapenembargo mot Kina. Någon krigsmaterielexport till Kina skulle **inte** ske från EU. I dag har Frankrike med president Jacques Chirac i spetsen förslagit att EU skall häva sitt vapenembargo mot Kina. Det är ett utomordentligt dåligt förslag. Häver man embargot ger det intryck av att man har overseende med brotten mot de mänskliga rättigheterna i Kina. Man överger de som utsätts för dem och man berövar sig själv ett viktigt medel att påverka Kina.

Vänsterpartiet anser att Sverige i enlighet med det svenska regelverket för egen del inte skall exportera krigsmateriel till Kina. Detta vill vi att riksdagen som sin mening skall ge regeringen till känna.

Fel! Okänt namn på

Sverige bör inom EU verka för att embargo om export av krigsmateriel till Kina behålls. Detta vill vi att riksdagen som sin mening skall ge regeringen till känna.

Stockholm den 28 oktober 2006

Hans Linde (v)

Marianne Berg (v)

Kalle Larsson (v)

Pernilla Zethraeus (v)

Jacob Johnson (v)

Lena Olsson (v)

Alice Åström (v)